

Santrauka

Projektas „Kauno technologijos universiteto socialinių mokslų srities kelrodis sėkmingam dalyvavimui „Europos horizontas“ programoje“ vykdytas 2025 m. gegužės - lapkričio mėn. Kauno technologijos universiteto (KTU) Ekonomikos ir verslo fakulteto (EVF) ir Socialinių ir humanitarinių mokslų ir menų (SHMMF) fakultetų bendromis pastangomis. Juo buvo **siekama** padidinti KTU socialinių mokslų atstovų mokslinį potencialą, institucinį konkurencingumą, skatinti tarptautinį bendradarbiavimą ir suderinti institucines strategines iniciatyvas su „Europos horizontas“ programos prioritetais. Tam EVF ir SHMMF sukūrė socialinių mokslų kelrodį, kuris tikslingai nukreiptų esamas kompetencijas sėkmingam dalyvavimui šioje programoje ateityje.

Siekiant projekto tikslo buvo įgyvendinti trys **uždaviniai**:

- atlikta socialinių mokslų tyrėjų mokslinių publikacijų bei vykdomų mokslo projektų pagal raktažodžius analizė ir sukurtas kompetencijų žemėlapis, vizualiai atskleidžiantis skirtingų fakultetų tyrėjų temines sritis, bendradarbiavimo patirtį bei konkurencinį potencialą socialinių mokslų srityse;
- remiantis 2026-2027 m. „Europos horizontas“ programos darbo planu, atrinktų kvietimų pagrindu strateginėje bendrakūrybos sesijoje atlikta abiejų fakultetų stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (SSGG) analizė, kurios apibendrintas rezultatas sudaro pagrindą veiksmų planavimui siekiant šios programos paraiškų rengimo koordinavimo artimiausiu metu;
- antroje strateginėje bendrakūrybos sesijoje sukurtas veiksmų planas (kelrodis), kuris padėtų socialinių mokslų tyrėjams efektyviai ir sėkmingai dalyvauti būsimuose „Europos horizontas“ programos konkursuose.

Pagrindiniai projekto rezultatai

Atlikus tyrėjų bendradarbiavimo tinklų analizę, nustatyta, jog KTU EVF ir SHMMF tyrėjų dalykinių kompetencijų portfelį sudaro politologinės, mokesčių reformos, muzikos industrijos, mašininio vertimo, kalbų mokymo, atsparumo, migracijos, klimato kaitos, piliečių mokslo, dizainu grįsto ir kitų mokymo prieigų, darbo-gyvenimo balanso, viešųjų paslaugų valdymo, teisinio reguliavimo, bankų sektoriaus inovacijų ir bendrai įmonių inovacijų, bankrotų, investavimo, vartotojų nuostatų ir elgsenos, enterpreneriškumo, tiekimo grandinės, skaitmenizacijos, tvaraus vystymosi, darbo rinkos temos, taip pat socialinių mokslų metodologinės, duomenų archyvavimo bei valdymo ir tyrimų etikos kompetencijos.

Daugiausia fakultetų tyrėjai bendradarbiauja emocinio intelekto ir kiek mažiau nuotolinio, iššūkiams grįsto mokymo, emigrantų darbinės aplinkos, vartotojų elgsenos ir skaitmeninių inovacijų teminėse srityse. Teminės sritys, kuriose dirba, tačiau nebendradarbiauja tyrėjai: socialinės inovacijos ir piliečių mokslas, tvarus vartojimas ir vartotojų aplinkosauginė saviidentifikacija, mokesčių reforma, tvarus mobilumas, DI, atsinaujinanti energija, socialinė enterprenerystė.

Fakultetų bendradarbiavimo rengiant „Europos horizontas“ programos paraiškas stiprybes sudaro sukurti tarpuniversitetinio bendradarbiavimo tinklai ir ekosistemos, stiprios duomenų mokslo ir socialinių tyrimų metodų kompetencijos, patirtis vykdant tarpdisciplininius

tarptautinius tyrimus / projektus ir mokslo projektų valdymo centro kompetencija. Kaip silpnybės buvo identifikuoti riboti tyrėjų pajėgumai / ištekliai (laikas) pariaškomis rengti, išsekimo rizika, fragmentuotas vidinis bendradarbiavimas, nepakankama sąveika su politikos formuotojais. Galimybes fakultetų bendradarbiavimui bei paraiškų koordinavimui sukuria universitetų aljanso ECIU, tinklų ir asociacijų išreikštas noras bendradarbiauti su KTU tyrėjais, ES / nacionalinės politikos prioritetų dėmė su fakultetų dalykinėmis kompetencijomis, viešojo ir privataus sektoriaus mokymosi visą gyvenimą bei konsultacijų poreikiai, sudarantys prielaidas universitetui daryti platesnį poveikį projekto rezultatais. Grėsmės tarpfakultetiniam bendradarbiavimui kelia mažas paraiškų finansavimo ir sėkmės koeficientas, talentų praradimo rizika ir nevisais atvejais aukštas pasitikėjimas tarp paraiškų partnerių, geopolitiniai ir skaitmeniniai sunkumai, KTU tarpinstitucinio bendradarbiavimo trūkumas.

Kelrodis sukurtas orientuojantis į identifikuotų silpnų - *paraiškų rengimo įgūdžių, laiko paraiškų rengimui ir tvaraus vidinio bendradarbiavimo trūkumą* - šalinimą. Problemų sprendimui buvo siūlomos su universiteto žmonių vadyba susijusių praktikų permodeliavimas, pvz.:

- tyrėjų atrankos ir vertinimo kriterijų peržiūra, nebaudžiant kintamojo atlygio dalies praradimu darbuotojų, pasirinkusių dėstyto karjeros kelią - geri dėstytojai ne mažiau svarbūs nei geri tyrėjai,
- centralizuotas nuolatinio mokymosi ir tobulėjimo (angl. learning and development) iniciatyvos projektų vadovams ir projektų vykdytojams vystymas, įtraukiant informacinio paketo naujiems projektų vadovams parengimą ir/ar vidines paskatas įgyti PMP arba kitą projektų valdymo sertifikaciją,
- projektų pareigybės fakultetuose įsteigimas, kuris padėtų laiku identifikuoti tinkamą kvietimą, suburti komandą ir konsorciumą (pvz., koordinuotų susirinkimus), užtikrintų paraiškos nuoseklų rengimą,
- kūrybinių atostogų, rašymo dirbtuvių ne darbo vietoje (angl. *writing retreat*) ar darbostogų institucionalizavimas.

Tarpfakultetiniam bendradarbiavimui ir projektų lyderystei užtikrinti buvo siūloma:

- įsteigti projektų vadovų klubą, kuriame būtų dalinamasi tiek gerąja, tiek nesėkminga paraiškų rengimo ir projektų įgyvendinimo patirtimi,
- organizuoti kituose universitetuose populiarius abiejų fakultetų tyrėjų susitikimus „brown bag lunch“ formate,
- paskelbus LMT kvietimus, organizuoti susitikimus bendrai įgyvendinamų projektų galimybėms aptarti, tuo stiprinant galimybes koordinuoti tarptautines paraiškas,
- vidinis mokslo projektų konkursas skatinant tarpfakultetinį bendradarbiavimą tarp jaunųjų tyrėjų.

Projekto koordinatoriai kelrodį pristatys KTU prorektoriams bei integruos į fakultetų strateginius planus. Pagrindiniais kelrodžio įgyvendintojais numatomi fakultetų vadovai - dekanai ir mokslo prodekanai. Jų veiklos sėkmė priklauso nuo centrinės administracijos ir mokslo grupių vadovų paramos. Užsitikrinant organizacijos darbuotojų palaikymą nemažiau svarbiais išlieka vidinės komunikacijos procesai. Sėkmės rodikliu siekiant ilgalaikio sėkmingo dalyvavimo „Europos horizontas“ programoje numatomas kūrybinių atostogų institucionalizavimas, paraiškų rengimo veiklos skatinimas darbo užmokesčio tvarkoje ir duomenų bazės partnerių bei vidinei potencialios komandos tyrėjų paieškai universitete įveiklinimas. Siekiu 2026-2027 m. numatomas 2-3 paraiškų „Europos horizontas“ programai parengimas tarpfakultetinėmis pastangomis.